

10. 6. 2025

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

K jednomu z výkladových úskalí na úseku regulace slev

Naše advokátní kancelář se již dlouhodobě specializuje na právní poradenství na úseku potravinového práva, práva ochrany spotřebitele a všeobecně veřejnoprávní regulace s tím související. Tímto příspěvkem bychom se rádi dotkli jednoho z několika interpretačních úskalí, která s sebou s účinností od 6. 1. 2023 přinesla novelizace[1]) zákona č. [634/1992](#) Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů (dále též „ZoS“).

Konkrétně potom hovoříme o **obsahové náplni ust. § 12a odst. (2) ZOS**, které představuje **zákonnou výjimku** z jinak obecně platných pravidel stanovených pro uvádění informací o slevě z ceny výrobku podle **ust. § 12a odst. (1) ZoS**.

Dle základního ust. § 12a odst. (1) písm. a) – c) ZoS platí, že: *„Informace o slevě z ceny výrobku obsahuje informaci o nejnižší ceně výrobku, za kterou jej prodávající nabízel a prodával: A) v době 30 dnů před poskytnutím slevy, B) od okamžiku, kdy začal výrobek nabízet a prodávat, do okamžiku poskytnutí slevy, pokud je výrobek v prodeji dobu kratší než 30 dnů, nebo C) v době 30 dnů před prvním poskytnutím slevy, zvyšuje-li prodávající slevu z ceny postupně.“*

Toto na první pohled poměrně šroubovaně konstruované ustanovení prodávajícímu v zásadě ukládá, že pokud ten **hodlá určité zboží nabízet k jeho koupi ve slevě, musí** (a to právě nově od 6. 1. 2023) **uvést** vedle prodejní ceny po slevě i **nejnižší cenu**, za kterou daný výrobek prodával v určitém období před zavedením příslušné slevy (dále též **„předchozí nejnižší cena“**). A to vše s tím, že **základním obdobím** pro určení předchozí nejnižší ceny **je období 30 dnů**.

Předmětná právní povinnost ovšem není z hlediska sortimentního všeobjímající a pro prodávající je tak dobrou zprávou, že i z této povinnosti **existuje zákonná výjimka**, a to právě v podobě **ust. § 12a odst. (2) ZoS**. Dle tohoto ustanovení totiž platí, že (zjednodušeně řečeno) povinnost uvádět předchozí nejnižší cenu **se nepoužije pro výrobky, které podléhají rychlé zkáze, nebo pro výrobky s krátkou dobou spotřeby**.

Na první pohled by se tak mohlo zdát, že zákonem definovaná výjimka je poměrně zřejmá a že nemusí vzbuzovat nějaké zvláštní otázky ohledně toho, co se takovými výrobky, na něž se ona výjimka vztahuje, vlastně rozumí. A to vše navíc tehdy, vezmeme-li v úvahu Důvodovou zprávu k zákonu č. [374/2022](#) Sb. (dále též **„Důvodová zpráva“**)[2]). Ta totiž ve vazbě na zde diskutovanou problematiku na str. 104 uvádí, že se stanovuje výjimka pro *„(...) výrobky, které podléhají rychlé zkáze nebo s krátkou dobou spotřeby. Většinou se bude jednat o potraviny s krátkou dobou použitelnosti, či potraviny určené k okamžité konzumaci, jako jsou mléčné výrobky, lahůdkářské výrobky, masné výrobky a uzeniny, čerstvé pečivo, ryby atd.“*

Je tedy zjevné, že za účelem bližšího vymezení zákonem použitých **pojmu „výrobek, který podléhá rychlé zkáze“ a „výrobek s krátkou dobou spotřeby“** se zákonodárce vydal cestou jakéhosi neurčitěho opisu s tím, že se zpravidla bude jednat o potraviny **s krátkou dobou použitelnosti**.

A právě na tomto místě **nastává pro prodejní praxi poměrně nepříjemná situace**, lze říci

v zásadě právní nejistota. Nejistota při uvažování o tom, **o jaké konkrétní parametry se jedná**, hovoří-li se o **rychlé zkáze, krátké době** spotřeby či krátké době použitelnosti. Tato nejistota se pak pochopitelně přímo promítá i do rozhodování o tom, u kterého z konkrétních výrobků nabízených k prodeji ve slevě prodávající ještě musí uvést předchozí nejnižší cenu, a u kterého výrobku ve slevě již tak učinit nemusí. To vše přitom s ohledem na to, že porušení předmětné právní povinnosti je **přestupkem** dle ust. § 24 odst. (5) písm. k) ZoS, za jehož spáchání může dozorový orgán uložit pokutu až do výše 5.000.000,- Kč. Nic na uvedeném potom dle našeho názoru nemění ani to, že zákonodárce alespoň příkladmo naznačil okruh sortimentu, který by měl pod zákonnou výjimku spadat.

Výkladová nejistota ohledně obsahové náplně zákonné výjimky dle § 12a odst. (2) ZoS se potom jeví být ještě intenzivnější z důvodu, že **v českém právním řádu jako takovém bychom jen stěží našli zákonnou definici** pojmů jako jsou „*rychlá zkáza*“, „*krátká doba spotřeby*“ či „*krátká doba použitelnosti*“.

V rámci naší právní praxe jsme se proto opakovaně setkávali s klientskými dotazy na vyhodnocení toho, zda ten či onen konkrétní výrobek (leckdy i z mnoha stovek v úvahu připadajících) skutečně a bez pochyby spadá pod zákonnou výjimku, či nikoli. A pochopitelně, že pokud bychom měli vycházet toliko z vodítek, které adresátům právní normy poskytl samotný zákonodárce, bylo by sotva možné poskytnout alespoň minimálně uspokojivé odpovědi.

Proto ještě v době před tím, než vůbec vstoupila ve svou účinnost právní úprava v podobě § 12a ZoS, jsme provedli vlastní právní vyhodnocení situace ve snaze nalézt **právní vodítko, které by prodejní praxi mohlo poskytnout vyšší právní standard při vlastním rozhodování** o tom, který z jimi nabízených výrobků ve slevě ještě musí být označen předchozí nejnižší cenou, a který již nikoli. A v této souvislosti jsme dospěli k právnímu názoru, že v dané otázce bude zcela jistě právně relevantním **východisko založené na aplikaci čl. 24 odst. (1) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1169/2011** ze dne 25. října 2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům (dále též „**Narizení č. 1169/2011**“).

Dle odkazovaného čl. 24 odst. (1) Nařízení č. 1169/2011 totiž platí, že: „*V případě potravin, které z mikrobiologického hlediska snadno podléhají zkáze, a mohou tedy po krátké době představovat bezprostřední nebezpečí pro lidské zdraví, se datum minimální trvanlivosti nahradí datem použitelnosti („spotřebujte do“). (...)*“

Jinými slovy řečeno, dle našeho názoru lze dovozovat, že **pokud je u potraviny (výrobce) uvedeno datum spotřeby, potažmo datum použitelnosti**, lze takovou potravinu poměrně bezpečně právně kvalifikovat jako výrobek spadající pod výjimku dle ust. § 12a odst. (2) ZoS. Tedy, takový výrobek lze kvalifikovat jako výrobek, u kterého **nemusí být uvedena předchozí nejnižší cena** ve smyslu ust. § 12a odst. (1) ZoS v případě, že tento je prodávajícím nabízen ke koupi ve slevě.

Na tomto místě potom dodáváme, že výše předestřenou právní interpretaci **zaujal (jako odvolací orgán) i ústřední inspektorát jednoho z českých dozorových orgánů v rámci přestupkového řízení, v němž jsme jednoho z našich klientů právně zastupovali.**

Pro prodejní praxi konečně považujeme za vhodné doplnit, že pokud se na konkrétní výrobek vztahuje výjimka dle ust. § 12a odst. (2) ZoS, pak nejenže se na takový výrobek ve slevě nevztahuje povinnost prodávajícího uvést předchozí nejnižší cenu, ale (logicky) se na takový výrobek ve slevě **nevztahuje ani další z povinností**, která se jinak dovozuje z ust. § 12a odst. (1) ZoS. A to sice povinnost, že pokud prodávající hodlá u výrobku ve slevě uvést procentní výši slevy, musí příslušné procento slevy **vypočítat a uvést (právě a jen) z příslušné nejnižší ceny před zavedením slevy.**^[3] Upozornujeme ovšem, že i tak musí být prodávající obezřetní a jednat v rámci své prodejní

praxe tak, aby se nedostávali do případného střetu s právní úpravou na úseku tzv. **nekalých obchodních praktik** ve smyslu ust. § 4 a násl. ZoS.

Mgr. Marek Ždímal,
advokátní koncipient

Mgr. Jaroslav Hroza,
advokát a partner

advokátní kancelář

[CHS LEGAL, s.r.o., advokátní kancelář](#)

The Park
V parku 2308/8
148 00 Praha 4

Tel.: +420 222 512 179
e-mail: recepce@chslegal.eu

[1] Jednalo se o zákon č. [374/2022](#) Sb., kterým se mění zákon č. [634/1992](#) Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

[2] Dostupná >>> [zde](#).

[3] K problematice procentního vyjádření výše slevy jen dodejme, že ani při velmi důsledném seznámení s textem ust. § 12a odst. (1) ZoS by i velmi pozorný čtenář nejspíše nedovodil, že právě podle tohoto ustanovení prodávajícího tíží ona povinnost procento slevy vypočítat a uvést z nejnižší předchozí ceny [identifikované dle pravidel obsažených v ust. §12a odst. (1) ZoS]. Bližší výklad k tomuto bodu a související vývoj výkladové praxe by zcela jistě vydaly na samostatné pojednání, avšak (a nebo spíše protože) předmětem tohoto článku je zacílení na poněkud jinou (byť související) problematiku, omezujeme se v tomto směru toliko na odkaz na Rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 26. 9. 2024, sp. zn. C-330/23 (ve věci Verbraucherzentrale Baden-Württemberg eV proti Aldi Süd Dienstleistungs SE & Co. OHG) ve spojení se Sdělením Evropské komise ze dne 29. 12. 2021 č. 2021/C 526/02.

[*] aktualizace článku 10.6.2025

Další články:

- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)